

Engin TOPUZKANAMIŐ

HUKUK VE DİŞİPLİN

**MODERN TOPLUMDA
HUKUKA UYMANIN DAYANAKLARI**

İÇİNDEKİLER

İKİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ.....	VII
ÖNSÖZ	IX
İÇİNDEKİLER.....	XIII
TABLO VE ŞEKİLLER.....	XVII
I. GİRİŞ.....	1
II. GELENEKSEL TOPLUMDAN MODERN TOPLUMA: HUKUK, BİREY, İKTİDAR.....	9
A. GELENEKSEL VE MODERN TOPLUM.....	9
1. Gelenek ve Geleneksel Toplum.....	9
2. Modernlik ve Modern Toplum	20
B. STATÜ, SÖZLEŞME VE RASYONELLEŞME	32
1. Geleneksel Toplum, Statü ve İtaat	32
2. Tabii Hukuk, Sözleşme ve “Akıl”	49
C. İKTİDAR VE DİŞİPLİN	66
1. Özgürlük ve Özerklik; Kısıtla(n)ma ve İktidar	66
2. Rasyonel Bir Düzen Olarak Hukuk	77
D. BİREY VE UYMA DAVRANIŞI	96
1. İçgüdü ve Disiplin Arasında Modern Birey.....	96
2. Sosyal Düzen, Sosyal Kontrol, Hukuk ve Birey	106
a. Norm ve Kişilik.....	106
b. Kavramlar: Uyma ve İtaat	115
c. Norm Oluşumu ve Uyma	118

d. Otorite ve İtaat	124
3. Sonuç: Hukuk, Gerçeklik ve Birey	130
E. ÖZGÜR SÜRÜ: KİTLE TOPLUMU	134
III. MODERN TOPLUMDA DİSİPLİNİN	
KÖKLERİ VE YAYILIŞI	149
A. DİSİPLİN NEDİR?	149
B. ARISTOTELES VE HOBBS:	
TOPLUMSALLIK ÜZERİNE BİR TARTIŞMA	154
1. Aristoteles: “İnsan, tabiat(ı) gereği politik	
bir hayvandır.”	154
2. Hobbes: “İnsanı toplum için yaratan tabiat	
değil, disiplindir.”	157
C. ASKERÎ DİSİPLİNDEN SOSYAL	
DİSİPLİNE: JUSTUS LIPSIUS VE	
GERHARD OESTREICH	163
1. Askerî Disiplinin Yeniden Keşfi: Justus	
Lipsius	164
2. Mutlakıyetten Modern Devlete Sosyal	
Disiplin: Gerhard Oestreich	178
D. MEDENÎLEŞME VE DİSİPLİN: NORBERT	
ELIAS	184
1. Medenîleşmenin Sosyolojisi	184
2. Duygu Kontrolü ve Disiplin.....	193
3. İktidar ve Şiddet Tekeli	200
E. MODERN KAPİTALİST TOPLUMDA	
DİSİPLİN: ÉMILE DURKHEIM VE MAX	
WEBER	205
1. Disiplin Ahlakı: Émile Durkheim.....	205
2. Kapitalist Düzen ve Rasyonel Disiplin: Max	
Weber	217
a. Kapitalizm, Rasyonalite ve Disiplin.....	217
b. Ordu ve Manastırdan, Fabrika ve	
Bürokrasiye: Sosyal Disiplinin Yayılması... 226	

F. İKTİDAR VE DİSİPLİN: MICHEL FOUCAULT	237
1. Kavramlar ve İlişkiler	237
2. Rasyonel Bir Düzen Olarak <i>Governmentality</i>	243
3. İktidar Ne Değildir?: Hukukî (Juridical) İktidar Modelinin Eleştirisi	255
4. Hükmetmek ve Yönetmek: Beden ve Nüfus Üstünde İktidar.....	263
IV. SONUÇ.....	273
KAYNAKÇA	287
DİZİN	309